

فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری

صفحه‌ی اصلی وب سایت مجله:

www.jqe.scu.ac.ir

شاپا الکترونیکی: ۴۲۷۱-۲۷۱۷

شاپا چاپی: ۵۸۵۰-۲۰۰۸

بررسی تحلیلی جایگاه انسان توسعه یافته در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران

سید مرتضی افقه^{1b}، لیلی نورعلی زاده^{2*}، سید جلال هاشمی^{3**}، عبدالمجید آهنگری^{4***}
* دانشیار اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز ایران
(نویسنده مسئول).

ایمیل: m.afghah@scu.ac.ir

[0000-0002-0528-7974](https://orcid.org/0000-0002-0528-7974) ^{1b}

آدرس پستی: استان خوزستان، اهواز، گلستان، گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، کد پستی ۹۳۱۱۳-۶۱۳۵۷

** دانشجوی دکتری اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز ایران.

ایمیل: eili1010@yahoo.com

*** استادیار علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز ایران.

ایمیل: sayyed57@yahoo.com

**** دانشیار اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز ایران.

ایمیل: a_m_ahangari@yahoo.com

اطلاعات مقاله	طبقه‌بندی JEL	واژگان کلیدی
تاریخ دریافت: ۲۹ خرداد ۱۴۰۰	I250	انسان توسعه یافته، سند تحول بنیادین
تاریخ بازنگری: ۱۶ مرداد ۱۴۰۰		آموزش و پرورش، تحلیل محتوا، آنتروپی
تاریخ پذیرش: ۸ شهریور ۱۴۰۰		شانون

اطلاعات تکمیلی:

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری خانم نورعلیزاده با راهنمای دکتر سید مرتضی افقه در دانشگاه شهید چمران اهواز است.

تشکر و قدردانی: نویسندگان از معاونت پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز برای حمایت های مالی تشکر می کنند.

تضاد منافع: نویسنده مقاله اعلام می کند که در انتشار مقاله ارائه شده تضاد منافی وجود ندارد.

منابع مالی: این مطالعه بخشی از رساله ی دکتری است که توسط دانشگاه شهید چمران اهواز، با شماره گرنت (SCU.EE99.736) حمایت مالی شده است.

ارجاع به مقاله:

افقه، سید مرتضی، نورعلی زاده، لیلی، هاشمی، سید جلال و آهنگری، عبدالمجید. (۱۴۰۳). بررسی تحلیلی جایگاه انسان توسعه یافته در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران. *فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری (بررسی‌های اقتصادی سابق)*، ۲۱(۱)، ۶۱-۲۹.

 [10.22055/JQE.2021.37772.2385](https://doi.org/10.22055/JQE.2021.37772.2385)

© 2024 Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

چکیده گسترده

معرفی:

معرفی: هدف این پژوهش تحلیل مفهوم «انسان توسعه یافته» و تعیین میزان توجه به آن در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران مصوب آذر ماه سال ۱۳۹۰ است. این مفهوم بر اساس مبانی نظری اقتصاد کلاسیک در توصیف «انسان اقتصادی» و همچنین نظریه انکلس در توصیف «انسان مدرن» تکوین یافته و با توجه به برخی از اندیشه ها و باورهای ملی و اسلامی متناسب سازی و بومی سازی شده است. منظور از «انسان توسعه یافته» در این پژوهش، فردی است که نگرش و طرز تلقی او رشد یافته و این توانمندی را دارد که منابع کشور را به ثروت و رفاه برای مردم جامعه تبدیل کند.

متدولوژی:

ابزار اندازه گیری، یک چک لیست تحلیل محتوای محقق ساخته است که شامل ۲۵ ویژگی انسان توسعه یافته می باشد و پایایی و روایی صوری آن از نظر متخصصان موضوعی احراز و رتبه بندی نیز شده است. جهت تعیین میزان اهمیت و رتبه بندی مؤلفه های انسان توسعه یافته از شاخص های آنتروپی شانون استفاده شده است. به منظور دستیابی به تبیینی معتبر و شفافیت نتایج در این پژوهش، چند مفهوم و مؤلفه مهم و بنیادین که در مقالاتی ناظر به این سند تحلیل شده و فراوانی آنها تعیین گردیده بود انتخاب شدند و میزان فراوانی آنها با مجموع فراوانی مؤلفه های انسان توسعه یافته در متن سند تحول مقایسه شد.

یافته‌ها:

از کلمه شماری کل متن سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نیز مشخص گردید که تنها حدود ۱٪ (۱۱۳ کلمه از ۱۰۹۱۴ کلمه موجود) از این سند ۶۴ صفحه‌ای به مؤلفه های انسان توسعه یافته اختصاص یافته است.

نتیجه گیری:

در نتیجه می توان گفت که با توجه به وزن و اهمیت اقتصاد و مسائل ناظر بر آن در کشور (نظیر بیکاری، ضعف نگرشها و مهارت های ثروت آفرینی و عدم اهتمام به افزایش تولید و بهبود وضع معشیت عمومی و فقر زدایی) از دیدگاه رهبران و سیاست گذاران به ویژه در دهه های اخیر، تأکید و توجه اندکی به پرورش انسان توسعه یافته شده و به همین رو شایسته است در بازنگری متن سند تحول به این مؤلفه ها قویاً پرداخته شود.

References

- Afghah, S. (2021). *Developed Man, the Propellant for Development of Societies: A Proposal for Iran* (Vol. 1): Jahad Daneshgahi of Khuzestan.
- Afghah, S. M., Ahangari, A., & Askari por, H. (2020). Estimating Human Development Index of Iranian Provinces and Investigating its Impact on Economic Growth Using Fuzzy Logic. *Quarterly Journal of Quantitative Economics (JQE)*, 17(2), 89-121. doi:10.22055/jqe.2019.29152.2064 [In Persian]

- Baltes, P. B., & Goulet, L. (1971). Exploration of developmental variables by manipulation and simulation of age differences in behavior. *Human Development*, 14(3), 149-170.
- Elkan, W. (1973). An Introduction to Development Economics, Harmondsworth, Middlesex. In: Penguin Books Ltd.
- farmahini farahani, m., hosseini, f., & ahmad abadi arani, n. (2019). Study of the status of Tayyeb's life in the document of fundamental change and explaining the ways of its realization in education. *Scientific Journal of Islamic Education*, 27(42), 79-104. Retrieved from https://iej.ihu.ac.ir/article_204531_bab8df0d7da9ed88f40e2c6df823bb49.pdf [In Persian]
- Hoselitz, B. F. (1952). Entrepreneurship and economic growth. *The American Journal of Economics and Sociology*, 12(1), 97-110.
- Inkeles, A. (1969). Making men modern: On the causes and consequences of individual change in six developing countries. *American journal of sociology*, 75(2), 208-225.
- Lewis, W. A. (1954). Economic development with unlimited supplies of labour.
- Mansouri, S. A., Afghah, S. M., Aghaei Jannat-Makan, H., & sharifzadeh ahvazi, s. (2022). Simulation of human development index in Khuzestan province with emphasis on healthy living and access to knowledge and comparison with Iran. *Quarterly Journal of Quantitative Economics (JQE)*, 19(1), 101-126. doi:10.22055/jqe.2022.37537.2376 [In Persian]
- Najafi, H., Vafaei, R., & Maleki, H. (2016). Explaining the Dimensions and Components of Human Spiritual Growth and its Analysis in Terms of Iran's Education Fundamental Reform Document. *Applied Issues in Quarterly Journal of Islamic Education*, 1(1), 133-156. doi:10.29252/qaiie.1.1.133 [In Persian]
- Roozitalab, A., Abounoori, E., & Maddah, M. (2023). Estimation of Multidimensional Inequality of Bushehr Province Compared to the Whole Country. *Quarterly Journal of Quantitative Economics (JQE)*, -. doi:10.22055/jqe.2023.43930.2558 [In Persian]
- Seers, D. (1969). The meaning of development. *New Delhi*, 3.
- Vafa'i, R., Fazlollahi Ghomshi, S., & Taleifard, A. (2017). The Coverage of the Six Educational Domains of Fundamental Reform Document of Education in Primary School Social Studies Textbooks. *Applied*

Issues in Quarterly Journal of Islamic Education, 2(2), 131-154.
doi:10.29252/qaie.2.2.131 [In Persian]